

Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona

Campus Catalunya
Av. Catalunya, 35 – 43002 Tarragona
Tel. 977 256 592 – Fax 977 256 592
cedat@urv.cat

Dr. Antoni Pigrau Solé, director

El Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona Alcalde Pere Lloret (CEDAT) és un projecte que implica l'Ajuntament de Tarragona, l'Empresa Municipal Mixta d'Aigües de Tarragona (EMATSA), l'Empresa Municipal de Transports de Tarragona (EMT) i la Universitat Rovira i Virgili (URV), les quals van subscriure'n el conveni de creació el 23 de maig de 2007. Mitjançant una addenda al conveni, en data 15 de novembre de 2010 s'hi va incorporar l'Empresa Municipal d'Habitatge i Urbanisme de Tarragona (SMHAUSA).

El Consell de Govern de la URV, en la sessió de 22 de desembre de 2015, va aprovar la Càtedra d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT), amb finançament extern de la Fundació Tarragona 2017. S'ha obert un procés de negociació amb l'Ajuntament de Tarragona per signar el corresponent conveni.

Els objectius del CEDAT són generar i socialitzar el coneixement en l'àmbit del dret ambiental. Per això, i a proposta dels investigadors implicats, el Consell de Govern, en sessió de 10 de juliol de 2008, va aprovar iniciar el procés de constitució del CEDAT com a centre de recerca de la URV. Aquest procés culminà amb l'aprovació del Pla estratègic i el Reglament del CEDAT, formalitzats en el Consell de Govern, en sessió de 30 d'abril de 2009.

El 21 de juliol de 2009 el CEDAT va signar amb la URV un contracte programa per al període 2009-2011. El Consell de Govern de la URV, en la seva sessió de 23 de febrer de 2012, va acordar renovar el Contracte programa amb el CEDAT per al període 2012-2014. En la seva sessió de 26 de febrer de 2015, va acordar establir un nou contracte programa amb el CEDAT.

Amb data 9 de desembre de 2015, el Consell de Direcció del CEDAT va aprovar la Proposta de modificació del Reglament del Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona (CEDAT) i amb data 25 de febrer de 2016, per Acord de Consell de Govern de la URV, s'aprovà definitivament aquesta modificació.

Convenis de la URV impulsats pel CEDAT

Durant el curs 2015-16 s'ha signat un conveni de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i la URV en temes de dret ambiental. També s'ha signat l'addenda anual al Conveni amb el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, relatiu a la coedició de la *Revista Catalana de Dret Ambiental*.

Activitats de formació

La principal activitat de formació que ha desenvolupat el CEDAT ha estat el màster oficial de Dret Ambiental. Al setembre de 2015 es va iniciar el 2n curs de la 1a edició i el 1r curs de la 2a edició del nou màster en format virtual. El nou màster consta de 120 crèdits ECTS impartits en dos cursos acadèmics. La formació és a distància, a través de la plataforma virtual Moodle, amb la possibilitat de realitzar l'últim quadrimestre del segon curs en la modalitat presencial. La finalitat és potenciar al màxim el desenvolupament de les habilitats en el camp de la recerca en dret ambiental, afavorint la transició dels estudis de màster als de doctorat, gràcies a la possibilitat d'estar en contacte permanent amb els investigadors del CEDAT i de l'accés a la seva biblioteca especialitzada en dret ambiental.

Durant el curs 2015-16 s'ha assolit el nombre de 36 estudiants matriculats al màster universitari en Dret Ambiental (34 del màster en Dret Ambiental 2014 i 2 del màster en Dret Ambiental 2010), dels quals 29 són nous alumnes.

Així mateix, s'ha assolit el nombre de 13 estudiants estrangers matriculats al màster universitari en Dret Ambiental, dels quals 6 (procedents de l'Argentina, Colòmbia, l'Equador, França i Itàlia) són estudiants de nou accés.

Entre les activitats realitzades en el marc del màster universitari en Dret Ambiental destaquem les següents:

- L'acte de presentació del Programa Josep Miquel Prats Canut d'ajuts a l'estudi del Màster Universitari en Dret Ambiental de la URV i del Premi Josep Miquel Prats Canut a la millor tesi en dret ambiental. En aquest acte, el Dr. Gonzalo Quintero Olivares, catedràtic de Dret Penal de la URV, va impartir una conferència amb el títol "La responsabilitat penal de l'empresa en matèria ambiental", el dia 13 d'octubre de 2015, a la sala de juntes del campus Catalunya.
- El seminari impartit per la Dra. Mar Campins Eritja, amb el títol "Las negociaciones del cambio climático", els dies 23 de novembre i 21 de desembre de 2015.

Activitats de recerca

Els projectes de recerca –de l'àmbit del dret ambiental o que hi estan connectats– en què els investigadors del CEDAT treballen actualment són els següents:

Projectes amb finançament i amb un investigador principal membre del CEDAT:

- Ministeri d'Economia i Competitivitat, Secretaria d'Estat d'Investigació. Programa estatal de fomento de la investigación científica y técnica de Excelencia. Subprograma estatal de generación de conocimiento. Títol del projecte: “Del desarrollo sostenible a la justicia ambiental: Hacia una matriz conceptual para la gobernanza global”. Investigador principal: Antoni Pigrau Solé. DER2013-44009-P. Durada: 2014-2016. En aquest projecte participen investigadors de la Universitat de Barcelona i la Universitat de València.
- Ministeri d'Economia i Competitivitat. Programa de ayudas para la promoción del empleo joven e implantación de la garantía juvenil en I+D+I. PEJ-2014-A-44826. Investigador principal: Antoni Pigrau Solé. Import: 19.600 €. Any: 2015.

Projectes amb finançament europeu i participació de membres del CEDAT:

- Direcció General de Justícia, Unió Europea. “Business & Human Rights challenges for cross border litigation in the European Union”. Investigador/a principal a la URV: Antoni Pigrau Solé. Coordina: Globernance. Institut de Governança Democràtica. Referència de la concessió: JUST/2013/ACTION GRANTS. Direcció General de Justícia, Unió Europea. Investigador/a principal a la URV: Antoni Pigrau Solé. 15/09/2014 – 14/09/2016. Hi participen els Drs. Jordi Jaria, Antonio Cardesa i Paola Villavicencio i el Sr. Daniel Iglesias.

Projectes amb finançament i amb participació de membres del CEDAT:

- Xarxa de recerca ECOVER “Mercado y medioambiente. Propuestas jurídicas para una economía verde”, dirigida per Francisco Javier Sanz Larruga, Catedràtic de Dret Administratiu de la Universitat de ACoruña. Durada: dos anys (2014 i 2015). Referència: R2014/040. Aquesta xarxa està integrada per diferents grups i centres de recerca especialitzats en l'àmbit de la protecció del medi ambient, especialment des d'una perspectiva jurídica: G-00257. Derecho Público Global, Universidade da Coruña, Campus de Coruña, www.derechopublicoglobal.es (Responsable Javier Sanz). En formen part: GI-2077. Red de Investigación en igualdad, derechos y estado social, Universidade de Santiago de Compostela, Campus de Santiago, <http://www.redearmela.org> (Responsable Alba Nogueira); GI-1876. Derecho financiero y tributario, Universidade de Santiago de Compostela, Campus de Santiago (Responsable: Cesar García Novoa); HI13. Valores, Dereito e Estado no inicio do SXXI,

Universidade de Vigo, Campus de Ourense (Responsable: Roberto Bustillo); Centro de Investigación de Inteligencia Territorial C3it, Universidad de Huelva, <http://www.ole.uhu.es/> (Responsable: Manuela Mora); Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona Alcalde Pere Lloret (CEDAT) <http://www.cedat.cat> (Responsable: Lucía Casado); SGR-294 Grup de recerca consolidat "Territori, ciutadania i sostenibilitat", Universitat Rovira i Virgili (Responsable: Lucía Casado); Grupo de Investigación "Procedimientos administrativos de gestión de riesgos", Universidad de Navarra (Responsable: Ángel Ruiz de Apodaca); E025-03. "Bioderecho: derecho, ética y ciencia", Universidad de Murcia (Responsable: Blanca Soro); Jean Monnet Chair "Trade and environment in the EU" (www.tradeenvironment.eu) (Responsable: Nicolas de Sadeleer).

- Ministeri d'Economia i Competitivitat. "Desafíos regulatorios del derecho internacional y europeo ante los avances de las ciencias de la vida y la biotecnología moderna". Entitat de realització: Universitat de Barcelona. Investigador responsable: Xavier Pons Rafols. Referència: DER2012-36793. Període: 2013-2015. Hi participa la Dra. Mar Campins Eritja.
- Ministeri d'Economia i Competitivitat. "La exigibilidad jurídica internacional de los derechos económicos, sociales y culturales en períodos de crisis". Durada: del 2013 al 2015. Universitat de Barcelona. Investigador/a principal: Jordi Bonet Perez. Referència: DER2012-30652. Hi participa la Dra. Laura Huici.
- Ministeri d'Economia i Competitivitat per al trienni 2013-2015. "Democracia multinivel: la participación de los ciudadanos y de los entes territoriales en los procesos de decisión pública". Referència: DER2012-37561. Investigador principal: Josep M. Castellà Andreu, Universitat de Barcelona. Hi participa el Dr. Jordi Jaria. Durada: del 2013 al 2015.
- A més, el grup de recerca Territori, Ciutadania i Sostenibilitat de la URV, al qual pertanyen la major part dels investigadors del CEDAT, ha estat reconegut novament com a grup de recerca consolidat de la Generalitat (2014 SGR 294), per al període 2014-2016. Probablement és el grup que ha tingut un millor resultat en tot l'àmbit del dret de les universitats catalanes. Per Resolució de 4 de setembre de 2014 del president de la Comissió Executiva d'Ajuts de Recerca de l'AGAUR, aquest grup, coordinat pel Dr. Antoni Pigrau Solé, catedràtic de Dret Internacional Públic, va ser reconegut com a grup consolidat (2014 SGR 294) i va obtenir un ajut de recerca per als anys 2014-2016 de 49.000 euros. Actualment, està format per 29 membres, 16 dones i 13 homes, dels quals 20 són doctors. A més, compta amb una tècnica de suport a la recerca i 9 investigadors col·laboradors (5 dones i 4 homes), tots doctors. El reconeixement com a grup de recerca consolidat de la Generalitat de Catalunya ha comportat la seva inclusió en el Programa de suport als grups de recerca reconeguts de la URV. Ajut 2014PFR-URV-B2-63. Durada: 2014-2016. Investigador principal: Antoni Pigrau Solé.

Entre les activitats de recerca organitzades pel CEDAT durant el curs acadèmic 2015-16 destaquen les següents:

- Jornada “30 anys de la llei d’espais naturals: aspectes jurídics”, dirigida pels Drs. Antoni Pigrau i Lucía Casado i coordinada per la Dra. Marina Rodríguez Beas. Tarragona, 8 de juny de 2015.
- III Seminari Investigacions Predoctorals en Dret Ambiental. Tarragona, 11 de novembre de 2015, seminari 1, Facultat de Ciències Jurídiques.
- Rethinking Sustainable Development in Terms of Justice. 1st Tarragona International Environmental Law Colloquium (TIEC), Tarragona, 5 i 6 de maig de 2016. (<https://tiec2016.wordpress.com/>).
- Realització de dos seminaris en el marc del projecte de recerca: “Del desarrollo sostenible a la justicia ambiental: hacia una matriz conceptual para la gobernanza global” (DER2013-44009-P):
 - Dia 4 de maig: “El papel del sistema económico internacional en el mantenimiento de las relaciones de intercambio ecológicamente desigual”, sala de graus, campus Catalunya. URV, Tarragona.
 - Dia 8 d’abril: “Los límites del concepto de desarrollo sostenible”, sala de vistas, campus Catalunya, URV, Tarragona.

Durant l’any 2015, el nombre total de participacions –mitjançant ponències, comunicacions o actuant com a presidents de sessió– i/o organització de congressos i reunions científiques, nacionals i internacionals, dels investigadors del CEDAT ha estat de 79.

Enguany els investigadors del CEDAT han generat les publicacions científiques següents: 2 llibres coordinats o dirigits, 1 monografia, 27 capítols de llibre, 32 articles en revistes científiques indexades, 1 article en altres revistes científiques i 7 altres publicacions (informes, comentaris i recensions).

Durant aquest període, diferents investigadors del CEDAT han fet estades de recerca en altres universitats i centres de recerca. En destaquem els següents:

- La Sra. Lorena Martínez va fer una estada de recerca al Programa de Nacions Unides per al Medi Ambient del 7/06/2015 al 07/09/2015. Tema de recerca: Drets humans i medi ambient; objectius de desenvolupament del mil·lenni i delictes ambientals (transnacionals), Kènia.
- La Sra. Stephanie Ascencio va fer una estada de recerca a la Facultad de Derecho de la Universidad Michoacana de San Nicolás de Hidalgo, a Morelia, Mèxic, del 15/11/2015 al 20/12/2015. Tema de recerca: polítiques públiques d’adaptació al canvi climàtic.
- La Sra. Tahys Ricarte va fer una estada de recerca a Lateinamerika Institut (LAI), de la Freie Universität (FU), Berlín, Alemanya, del 20/09/2015 fins al 20/01/2016. Treballarà temes relacionats amb gènere, ecofeminisme, des-

colonització, noves cognicions, sobirania alimentària, patriarcat i justícia ambiental.

- Així mateix, el CEDAT també ha acollit els següents investigadors d'altres universitats:
- La Dra. Danielle Annoni, coordinadora de l'Observatorio Derechos Humanos-Universidade Federal de Santa Catarina (Brasil), des del dia 10 de desembre de 2015 fins al 28 de febrer de 2016. Àmbits de recerca al CEDAT: investigació sobre els refugiats ambientals en un projecte finançat per la Fundación Carolina i la URV, titulat "Refugiados climáticos: la aplicación de los tratados de derechos humanos a los migrantes ambientales desde otra mirada".
- La Dra. Marta Oller, professora de Dret Administratiu de la Universitat Jaume I de Castelló, ha fet una estada de recerca al CEDAT des del 27 de maig fins al 8 de setembre de 2015. Àmbits de recerca al CEDAT: l'ordenació del sòl industrial i la participació de la ciutadania en la protecció del medi ambient.
- La Sra. Alina Boradina, estudiant del Master of Legal Sciences, Lecturer, Department of Customs, Fiscal and Environmental law of Al-Farabi Kazakh National University, ha fet una estada de recerca al CEDAT del 29 de setembre fins al desembre de 2015. Àmbits de recerca al CEDAT: estudi del règim jurídic de les aigües subterrànies a Kazakhstan i l'estudi comparat a Europa.
- La Sra. Karen Bubna-Litic, professora associada a l'School of Law, University of South Australia, ha fet una estada de recerca al CEDAT de l'11 al 28 de juny.
- El Sr. Daniel Wunder, professor del Departamento de Direito Público da Universidade Federal do Paraná i del Programa de Mestrado e Doutorado em Direito da Pontifícia Universidade Católica do Paraná i coordinador executiu de l'Instituto de Direito Romeu Felipe Bacellar, ha realitzat una estada de recerca al CEDAT, del 25 de juny fins al 22 de juliol de 2016.

Durant el curs acadèmic 2015-16 s'han defensat set tesis doctorals realitzades i/o dirigides per membres del CEDAT:

- "Los derechos de los pueblos indígenas ante la explotación petrolera del Yasuní-ITT", de la Sra. Malka Andrea San Lucas Ceballos, dirigida pel Dr. Alfonso González.
- "L'acció exterior de la Generalitat de Catalunya durant els governs del tripartit (2003-2010): cap a una estructura d'estat?", de la Sra. M. Àngels Prats Mora, dirigida pel Dr. Santiago José Castellà.
- "La protección jurisdiccional de las víctimas de género desde la perspectiva constitucional", de la Sra. Laura Roman Martín, dirigida pel Dr. Jordi Jaria.
- "Los municipios turísticos. Aspectos particulares de la ordenación y gestión de sus recursos turísticos desde el punto de vista del derecho administrativo", de la Sra. María Inés Gil Casión, dirigida per la Dra. Judith Gifreu.

- “El futuro de las policías locales. Análisis normativo, jurisprudencial y estudio de caso de las policías locales de la provincia de Tarragona”, del Sr. Pedro Fernández Sánchez, codirigida pels Drs. Josep Ramon Fuentes i Maria Marquès.
- “Les centrals de contractació com a mecanismes de racionalització de la contractació pública a l'àmbit supralocal”, de la Sra. Carme Juncosa Vidal, dirigida per la Dra. Lucía Casado.
- “Las migraciones climáticas: retos y propuestas desde el Derecho internacional”, de la Sra. Beatriz Irene Felipe Pérez, dirigida per la Dra. Susana Borràs.

Activitats de transferència

Els projectes o contractes de transferència desenvolupats pel CEDAT durant aquest període són:

- Study on the Implementation of Directive 2008/99/EC – SEO Birdlife.
- Contracte de serveis de defensa jurídica – Ajuntament de Valls.
- Assessorament jurídic en matèria d'organització administrativa de salut i de contractació pública de serveis sanitaris – Servei Català de la Salut.
- Assessorament i assistència tècnica en matèria de formació, estudi, recerca i activitat institucional – Fundación Democracia y Gobierno Local.
- Dictamen sobre l'expedient de contractació d'un concurs d'idees – Gestió i Prestació de Serveis de Salut.
- Informe sobre el projecte de reglament de vot telemàtic – Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona (COIB).
- Estudi doctrinal i jurisprudencial – Ajuntament de Vila-seca.
- Informe en matèria de cooperació en l'àmbit normatiu internacional – Departament de la Presidència. Generalitat de Catalunya.
- Anàlisi sobre la pervivència del marc legal i institucional – Patronat Catalunya Món.

Clínica Jurídica Ambiental

La Clínica Jurídica Ambiental del CEDAT ha estat esmentada expressament com a pionera a l'Estat espanyol en la prestigiosa publicació *The Global Clinical Movement. Educating Lawyers for Social Justice*, Francis S. Bloch (Ed), Oxford University Press, Nova York, 2011, en el capítol dedicat a “The Bologna Process and the Future of Clinical Education in Europe”.

En el marc del màster universitari de Dret Ambiental, la Clínica Jurídica Ambiental ha estat treballant durant el curs 2015-16 en el cas següent:

- Client: Ajuntament de Figaró-Montmany. Cas: Anàlisi de les possibilitats legals de construir edificacions dedicades a l'habitatge i a l'agricultura ecològica en el nucli de Vallcàrquera del municipi de Figaró-Montmany.

Igualment, s'ha continuat col·laborant en la Plataforma de Defensa de l'Ebre, en concret en la preparació de la queixa presentada davant la Comissió Europea, al juliol de 2016.

Entre les activitats de disseminació de la Clínica es pot destacar la participació **de la Dra. Maria Marquès al Seminari sobre les clíniques jurídiques titulat "Reinventing Legal Education in Europe: How Clinical Education is Reforming the Teaching and Practice of Law"**, University of New York, París, 8 de juny de 2016.

Activitats de cooperació

El projecte Horts Socials URV és un projecte que proposa la preparació, construcció, arranjament i conversió d'una zona del campus Catalunya de la URV, que es troba en desús, en un espai agourbà que implicarà la participació de col·lectius socialment vulnerables amb els membres de la comunitat universitària de la URV, per poder incentivar la convivència social i ambiental en aquest espai. El projecte preveu la posada en marxa d'entre 15 a 20 horts socials d'aproximadament 10 m².

L'objectiu de l'acció és desenvolupar un projecte d'innovació social que permeti integrar uns col·lectius socialment vulnerables amb la cultura de la protecció, conservació i sostenibilitat ambiental.

Aquest projecte va ser el guanyador de la convocatòria per a Projectes d'Innovació Social URV, que compta amb els fons recaptats a la I Cursa Solidària URV d'abril de 2013 (4.500 €). Va ser presentant per la Dra Susana Borràs, professora del Departament de Dret Públic i membre del CEDAT; la Sra Thays Ricarte, doctoranda i membre de l'Associació d'Alumnes i Antics Alumnes de Dret Ambiental de Tarragona (AAEDAT), i les Sres Anna Solé i Clàudia Egea, alumnes del grau d'Història de l'Art.

El 2015 el projecte va obtenir el premi d'Acció Social Mercè Bañeras i Maria Figueres, que atorga la Fundació Plataforma Educativa en la categoria d'innovació social.

Altres activitats

- La Dra. Maria Marquès va impartir un seminari sobre dret penal ambiental a la University of South Australia. Amb el títol "The protection of the environment through criminal law in the UE", el dia 14 d'abril, la Dra. Maria Marquès va impartir un seminari centrat en la Directiva 2008/99/EC, relativa a la protecció del medi ambient mitjançant el dret penal, primera directiva europea d'aquesta naturalesa, i n'exposà les raons, la tipologia de conductes i sancions, així com l'abast de la responsabilitat penal. L'anàlisi dels principals continguts de la Directiva es va fer des d'una perspectiva crítica, que va permetre obrir una discussió sobre els límits del dret penal en aquest àmbit. El seminari s'adreçava al professorat de dret ambiental de la University of

South Australia, University of Adelaide, Flinders University i University College London-Australia.

- La Dra. Rosangela Cavallazzi, professora de la Universidade Federal do Rio de Janeiro (Brasil), va impartir el seminari “Desafios da Cidade Standard: blindagens ao direito à cidade. Patrimônio e paisagem no Morro da Conceição RJ”, el dia 12 de feber de 2015.
- La Dra. Melisa Powers, professora associada a Lewis & Clark Law School, Portland (Oregon, EUA), va impartir el seminari titulat “La transformación a la energía verde en los Estados Unidos y en la Unión Europea ¿Qué podemos enseñar a los demás?”, el dia 9 de març de 2015, al seminari 1.
- El Dr. Garrett Wallace Brown, Department of Politics at the University of Sheffield, Coordinator of the Centre for Political Theory and Global Justice (CPGJ), va impartir el seminari “Global Food Justice”, el dia 11 de maig de 2015, al seminari 1.

Col·laboració en el projecte educatiu “Jocticia”

Una de les activitats en què ha col·laborat el CEDAT és el projecte educatiu “Jocticia Ambiental: El debat per l’educació socioambiental. I- Waste: L’Altra Cara De la Tecnologia”. Aquest projecte, format per un grup interdisciplinari i interinstitucional, va néixer al CEDAT en coordinació amb l’Institut de Tarragona i pretén despertar l’interès i la reflexió dels joves al voltant de temes ambientals i socials de l’actualitat, per vincular els coneixements generats en el CEDAT amb diferents nivells educatius.

Aquest projecte té com a finalitat contribuir a la lluita contra la desproporcionada distribució dels beneficis i les conseqüències de l’explotació dels recursos naturals, a través de l’educació dels estudiants de secundària, mitjançant la presentació de la informació de manera atractiva i interessant; l’anàlisi dels conflictes socioambientals que reflecteixen les injustícies de l’actual sistema de producció i la relació entre els hàbits de consum de la població amb la seva proliferació i permanència, i l’ús de diverses estratègies didàctiques, perquè l’alumnat esdevingui un agent de canvi.

La coordinadora de l’activitat és Stephanie Ascencio, doctoranda del CEDAT i actual vicedirectora de l’AAEDAT. A més de la doctoranda, altres membre de l’AAEDAT van col·laborar activament en la creació d’aquesta guia didàctica, especialment en el desenvolupament dels textos de les activitats i en la socialització del primer esborrany, que es va realitzar el dia 28 d’octubre de 2015 en un institut de Tarragona.

Col·loquis de Medi Ambient

Els Col·loquis de Medi Ambient i Llatinoamèrica són un espai de debat i discussió de l’alumnat del màster en Dret Ambiental, en relació amb temes diversos de l’actualitat ambiental, sociocultural i política. Aquests col·loquis, pensats com una activitat extracurricular, estan dirigits per estudiants que presenten una ponència sobre un tema específic de lliure elecció, generalment del seu país de procedència.

A continuació, tots els participants debaten i comparteixen experiències i visions per tal d'enriquir recíprocament els seus coneixements i desenvolupar les habilitats adquirides en el màster.

Durant el curs 2015-16 s'han dut a terme el col·loquis següents:

- “Sistema Nacional Ambiental - SINA de la República de Colombia”, a càrrec de Daniel Tobón Aparicio, advocat i estudiant del màster en Dret Ambiental de URV.
- “Multinacionales españolas en América Latina: los impactos sociambientales de la reconquista”, a càrrec de Daniel Iglesias Márquez, investigador predoctoral del CEDAT.
- La Reforma Agraria en Bolivia “La tierra es para quien la trabaja”, a càrrec de Rudy Ariel Paco Ancalle, advocat i estudiant del màster en Dret Ambiental de la URV.

Jornades de difusió de temes actuals relacionats amb el dret ambiental

L'objectiu d'aquesta activitat és difondre temes d'actualitat relacionats amb el dret ambiental, per tal que els estudiants puguin adquirir nous coneixements que els siguin d'utilitat per al seu enriquiment intel·lectual. Aquestes jornades són dirigides per un ponent de fora de la URV, que presenta una ponència sobre un tema ambiental específic del qual és expert. Després de la ponència, s'obre el debat a tots els participants. La dinàmica de l'activitat permet l'enriquiment recíproc dels estudiants, que intercanvien les seves experiències ambientals i desenvolupen les habilitats adquirides en el màster.

Durant el curs 2015-16 s'han dut a terme les Jornades següents:

- 1a Jornada de Dret Ambiental: “Medio ambiente y energía: enseñanzas de la práctica profesional”, a càrrec de David Sanz Pérez, soci del Despatx Garrigues (Barcelona).
- 2a Jornada de Dret Ambiental: “La relación del ambiente y nuestro interior”, a càrrec d'Ana Maria Oliva, doctora en Biomedicina, especialista i formadora oficial en tecnologia GDV/Bio-Well, professora de la Universitat i directora de l'Instituto Iberoamericano de Bioelectrografía Aplicada.

Publicacions del CEDAT

- El CEDAT distribueix un butlletí electrònic mensual que inclou novetats normatives, notícies, jurisprudència i una agenda amb convocatòries de seminaris, jornades, etc. S'edita en les versions catalana i castellana. Durant el curs 2015-16 se n'han publicat els números del 70 al 80. Els butlletins es poden consultar a <http://www.cedat.cat/> i ca/butlleti/index.php.

- El 25 de febrer de 2010 es va signar un acord amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat, a través del qual la URV i la Generalitat coeditarien una nova publicació científica: la *Revista Catalana de Dret Ambiental*. L'acord s'ha renovat amb l'actual Departament de Territori i Sostenibilitat. Durant el curs 2015-16 se n'han editat els números 2 del vol. VI i 1 del vol. VII. L'ISSN és 2014-038X. La web és www.rcda.cat.